

QVAESTIO
 IVRIS CONTROVERSI
 AN
 FILIVS LEGITIMATVS
 SVCCEDAT PATRI REFRACTARIO
 AD COPVLAM SACERDOTA-
 LEM COACTO

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITER. DVISBVRG.

SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO

DIE III. OCTOBR. ANNO MDCCCLXX.

DEFENDET

FRIDERICVS THEOPHILVS HAGENDORN

GORLIT. LVSAT.

LIPSIAE

LITERIS RVMPFIIS.

QUESTIO
Iuris controuersi
PILVS LEXIMATVS
SUCCEBAT PATRI KERRATARIO
AD COPVAM SACROTA
EM COACTO
GRAM
ILLVSTRIS TOTIVM ORDINIS GRATIA
BREVIVM
D. CHRISTIANO HENR. BREVIVM
PROFESSOR PVLICVS ORDINIS IURIS AT QVINT
IN A. D. T. O. R. I. O. P. R. I. N. O.
FRIDERICVS THEOPHIVS HAGENOVIVS
L. E. S. I. A. E.
CITIVS R. V. L. I. S.

AN
FILIVS LEGITIMATVS
SVCCE DAT
PATRI REFRACTARIO AD COPV-
LAM SACERDOTALEM
COACTO.

§. I.

Sponsalibus plerumque eam tribuunt vim atque obligationem, vt alter dissentiens possit cogi ad promissum matrimonium consummandum. Neque est, quod obiciamus. Conuentio enim perficit sponsalia, et cum pacta sint seruanda, atque is, qui, quod libere antea promisit, adimplere postea recusat, recte cogendus est ad fidem semel datam seruandam: quid impediat, quominus vnus ex desponsatis, qui fidem datam retractaturus est, cogatur ad adimplendam conuentionem de ma-

A 2

trimo-

trimonio consumando sponte antea initam. Non ergo est, quod tantopere taxemus ALEXANDRUM III. in c. 10. X. de Sponsal. qui censura cogendum refractarium censet. Ait: *Quia igitur praedicto G. periculosum est, contra suum iuramentum venire: Fraternitati tuae mandamus, quatenus, si hoc tibi consiterit, eum moneas: et si non acquieverit monitis, ecclesiastica censura compellas, ut ipsam, nisi rationabilis causa obstiterit, in uxorem recipiat et maritali affectione pertractet.* Cum enim ob celebritatem religiosam suum fecisset negotium matrimoniorum causas ecclesia Christiana, ex illius rationibus censura ecclesiastica optimum videri poterat cogendi medium, cum refractarius ex vniuersalibus praeceptis cogi posset ad adimplenda promissa.

§. II.

Quam bene vero conueniat iuris rationibus coactio ad adimplendum promissum in sponsalibus datum; tamen benigniorem rationem sequebatur LVCIVS III. in cap. 17. X. de Spons. qui rescribebat, cum de refractaria causa ad eum deferretur: *Ad quod breuiter respondemus, quod cum libera debeant esse matrimonia, monenda est potius, quam cogenda, cum coactiones difficiles soleant exitus frequenter habere.* Improbatur itaque coactionem ad consumandum matrimonium in sponsalibus adeo iuramento confirmatis. Neque Protestantes, qui alias in variis iuris capitibus sua habent dogmata, in hoc iure dissentiunt, potius libera matrimonia esse debere arbitrantur, neque, nisi singulares causae suadent, coactionem ad consumanda promissa in sponsalibus adhibendam censent. Inter eas tamen causas, ex quibus coactio comprobatur, refertur *vel quando stuprator stupratam vel dotare nolit vel non possit, vel sponsalia copula carnali firmata fuerint.*

§. III.

Hinc apud nostrates, si desponsatae personae copulam carnalem anticipauerint, coram iudicio adeo seculari cogi possunt ad consumandum matrimonium per copulam sacerdotalem, quorsum refertur *Rescriptum IOH. GEORGII I. d. d. 15. Ian. 1634.* Verba adscribamus: Uns ist euer unterthänigster Bericht wegen der Copulation, so in der Gerichts-Stuben zu Leipzig durch einen Diaconum auf Begehren d. rer. Gerichte geschehen, fürgetragen worden. Ob nun zwar sonst dergleichen Actus in der Kirchen billig verrichtet werden; diewest es aber eine andere Beschaffenheit hat, mit solchen Personen, die mit Vertröstung der Ehe geschwängert werden, und die Delinquenten durch Gerichts Zwang zu Vollziehung der Ehe anzuhalten, der Rath auch es eine lange Zeit also hergebracht, und an andern Orten es in unsern Landen nicht unbräuchlich, so begehren wir hiermit gnädigst; Ihr wollet denen Gerichten bey euch in solchen Executions Fällen, keinen fernern Inhalt thun, sondern dem Superintendenten befehlen, daß er sich dieser unserer Resolution gemäß bezeige; Jedoch dergestalt, daß die Diaconi nicht, ohne seinen Vorbericht immEDIATE, sondern jedesmahl durch ihm zur Copulation begehret werden. Et in eum finem, si refractarius ad copulam sacerdotalem cogendus, in ipso actu nollet consentire Elector CHRISTIANVS II. d. d. 10. April. 1607. rescripto formulam praescripsit, qua dissentiens refractarius copulandus sit.

§. IV.

Iam dabimus, Titiam spe matrimonii esse a sponso impregnata, cogi postea sponsum, cum absque iusta et idonea causa nollet adimplere promissa sponsalia consummando matrimonium, autoritate iudicis per copulam sacerdotalem, vt Titiam coniugem agnoscat, dubium non

est, partum in utero iam existentem vel etiam iam spurium natum, ipsa copulatione adhibita, statim legitimari, atque illam natiuitatis illegitimae maculam, quam populares innocenti affingunt, abstergi. Sed iam quaeritur, an et patri succedat mortuo. De iure ciuili, si quaestio decidenda, vix dubium, cum IUSTINIANVS in *L. f. C. de natur. liber. et §. ult. l. de Nupt. legitimatis* per subsequens matrimonium omnia iura legitimorum, inter quae est quoque ius succedendi patri, tribuat. Sed, si de patrio iure quaestio decidenda sit, dubia fit causa.

§. V.

Constat inter omnes, Germanos non solo ritu conubiali, qui copula sacerdotali peragitur, contentos esse in iustitia matrimonii iudicanda, nec solum consensum facere nuptias, sed adscensum thorum coniugalem ad perficiendum matrimonium requiri, quo effectus demum legitimos producat. Dubitatio itaque oritur: *an sola benedictione inter nostrates legitimatio perficiatur ad effectum successionis?* Causa dubitationis exinde deducitur, quod haud raro contingat, vt, si ad consumandum matrimonium refractarius cogatur, eo inuito adhibita copula sacerdotali, ipse, peracto hoc actu, discedat, neque, quod iam inchoauerat matrimonium, adscenso thoro coniugali perficiat. Iam vero, cum effectus matrimonii pendeant ab hac simul celebritate germanica seu symbolo illo captivae possessionis in thoro coniugali, videri posset, legitimationem illam non ex omni parte perfectam et absolutam esse, maxime, quo ad eam successionis partem, quae non ex peregrino iure, sed ex patriis moribus et institutis diiudicatur, vt-pote in Heergewetta. Sicuti enim in successione viduae, si nondum adscensus sit thorus nuptialis, vix sequantur lucra ex pacto nuptiali prouenientia vel etiam statuto ordinata

nata portio, quam romana lex ignorat, cum matrimonio nondum perfectum habeatur ex patriis institutis; legitimatio vero consideretur effectus matrimonii, quod perfectum esse debet, si effectum producat, ita dubitari poterit, an partus hac specie legitimatus possit admitti ad successionem, cum matrimonium ante thorum adscensum vix popularibus perfectum habeatur.

§. VI.

Sed salua res est. Si maritus ille nouus antea refractarius ad consummandum matrimonium copula sacerdotali coactus, postea cum coniuge vixerit, nihil est, quod moneamus. Sin vero deserat ante perfectum matrimonium, tamen nulla subest iusta causa, cur partui tanquam perfecte legitimated successionem omnem negemus. Nam I. Legitimatio apud nostrates recepta est ex peregrino iure, imo, quidquid etiam de legitimatione per pallam altaris dicant, legitimatio, deposita toga, braccas induisse videtur. Iudicanda itaque est ex solo peregrino iure, cumque ex illa lege nihil requiratur, quam dotalia instrumenta, quae loco rituum nuptialium erant, in eorum vero locum substituta copula sacerdotalis consequens est, statim perfectam esse debere legitimationem, simul ac vtrique coniuges copulati sint a parocho. II. Si nouus ille maritus deserat coniugem adsociatam, magis iam delinquit, quam quod excusationem mereatur. Iam vero, quis poterit adfirmare, patrem dolo suo atque contumacia posse matrimonii effectus legitimos tollere. Ipsi parenti tribuendum, quod non perficiat matrimonium, cum posset, neque vero partui patris dolo imputabitur, quem adhibet effugiendo thorum coniugale. Recte ergo, eum solennitas primaria in benedictione ecclesiastica posita,

sita, quamque ciuitas agnoscit, adhibita, partus legitimatus erit, simulque pars factus familiae patris sui, vt exinde successionis iura recte obtineat. III. Post copulam sacerdotalem debet perfectum iudicari matrimonium ex omni parte, licet statim post eam deferat nouam nuptam, quod adscensio thori anticipata videtur. Sicut enim legitimatio fictionem continet, ac si partus post perfectum matrimonium genitus sit, ita et recte fingimus, adscensum esse thorum post copulam, atque ex illo coitu prognatum filium iam legitimatum. Neque obstat, quod anticipatio, cum delictum sit, haud debeat attendi: Cum enim anticipatio multa plectetur, satis fit reipublicae, et copula sacerdotalis detrahit postea de ea, quidquid delicti inest. Ex his itaque rationibus patri refractario succedet filius, non tantum ex iure communi, verum et in iis bonis, quae germanico iure debentur.

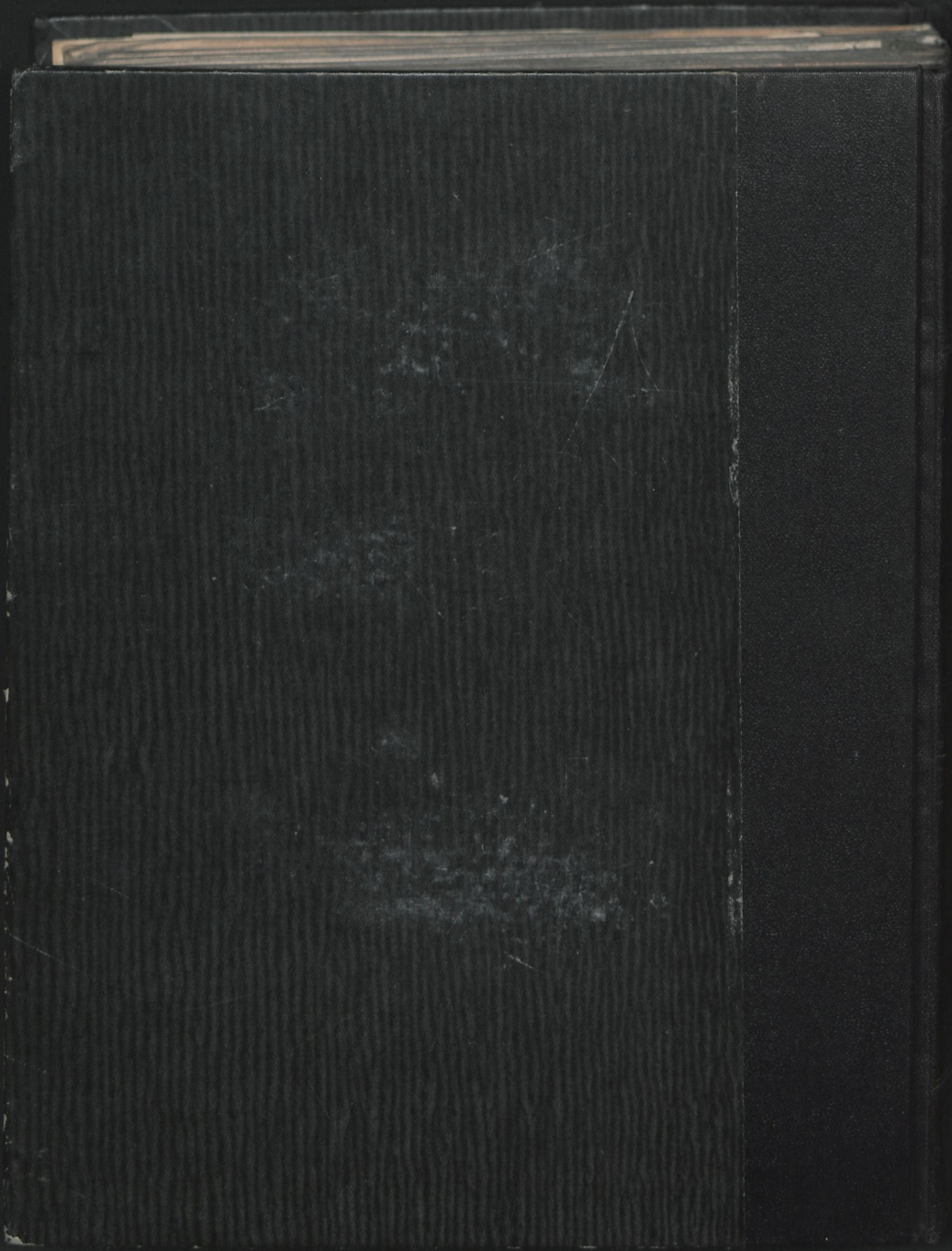
T A N T V M.

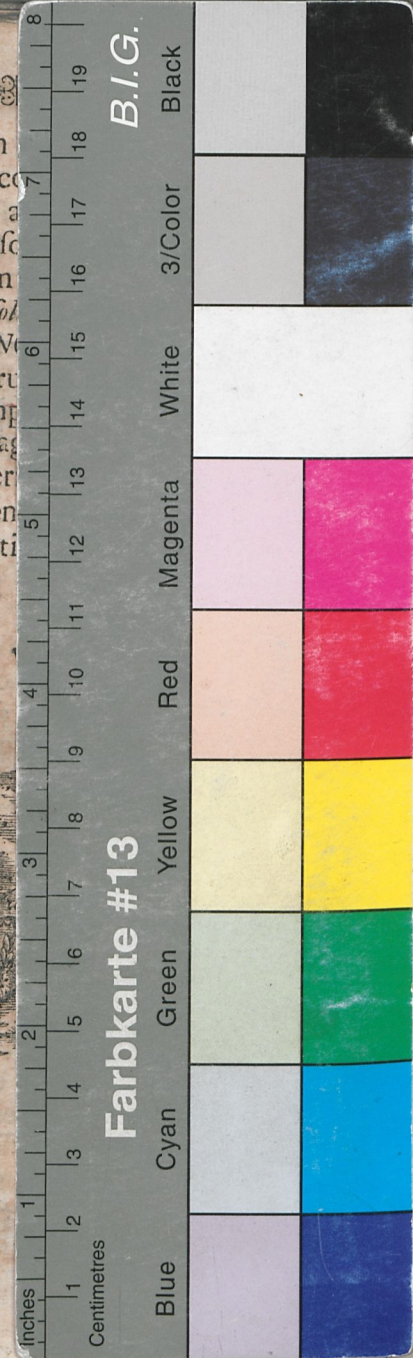

VD18

ULB Halle 3
007 208 200

8821

1770, 22.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
FILIVS LEGITIMATVS
SVCCEDAT PATRI REFRACTARIO
AD COPVLAM SACERDOTA-
LEM COACTO

QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITER. DVISBVRG.
SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO
DIE III. OCTOBR. ANNO CIDIICCLXX.
DEFENDET
FRIDERICVS THEOPHILVS HAGENDORN

GORLIT. LVSAT.

LIPSIAE
LITERIS RVMPFIIS.

